

Rada
Evropské unie

Brusel 3. června 2022
(OR. en)

9826/22

RHJ 5

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Delegace

Předmět: Relations with Jordan
- European Union's position for the Association Council's 14th meeting
(Amman, 2 June 2022)

Delegace naleznou v příloze postoj Evropské unie pro 14. zasedání Rady přidružení EU–Jordánsko.

ČTRNÁCTÉ ZASEDÁNÍ RADY PŘIDRUŽENÍ EU–JORDÁNSKO
(AMMÁN, 2. ČERVNA 2022)

Prohlášení Evropské unie

1. U příležitosti **čtrnáctého zasedání Rady přidružení EU–Jordánsko** EU znovu opakuje, že je odhodlána dále rozvíjet silné partnerství mezi EU a Jordánskem. Strategické priority EU pro demokratické, stabilnější, ekologičtější a více prosperující jižní sousedství jsou nastíněny v Přezkumu evropské politiky sousedství¹, v závěrech Evropské rady ze dne 10.–11. prosince 2020², v Agendě pro Středomoří o obnoveném partnerství se zeměmi jižního sousedství ze dne 9. února 2021 a v následných závěrech Rady ze dne 16. dubna 2021³.

2. **Evropská unie a Jordánsko mají silné vzájemné partnerství.** Dokládá to řada zasedání, a to i na nejvyšší úrovni, mezi Jordánskem a orgány Evropské unie od června 2019, dialogy na vysoké úrovni v rámci mnohostranných a regionálních fór, zasedání Výboru pro přidružení EU–Jordánsko v květnu 2021 a zasedání podvýborů v letech 2020 a 2021, jakož i spolupředsednictví Unie pro Středomoří, které zdůrazňují vzájemný přínos naší trvalé angažovanosti.

3. Priority partnerství zahrnují cíle nové, ambiciózní a inovativní **Agendy pro Středomoří** stanovené ve společném sdělení Komise a vysokého představitele týkajícím se jižního sousedství. Podporují efektivní a včasné provádění stěžejních iniciativ hospodářského a investičního plánu⁴, které posílí partnerství EU s jižními sousedy včetně a Jordánska a pomohou chránit naše společná středomořská aktiva. Nová agenda nabízí příležitosti pro nová partnerství v oblasti strategických priorit ekologické a digitální transformace, které budou přispívat k udržitelnosti, prosperitě a odolnosti.

¹ Dokument JOIN(2015) 50 final ze dne 18. listopadu 2015.

² Dokument EUCO 22/20.

³ Dokument JOIN(2021) 2 final.

⁴ Společné sdělení „Obnovené partnerství se zeměmi jižního sousedství – Nová agenda pro Středomoří“ – JOIN(2021) 2 final ze dne 9. února 2021.

4. V zájmu dalšího posílení pevných a mnohostranných vztahů podporují priority partnerství provádění dohody o přidružení mezi EU a Jordánskem, kterou se bude partnerství řídit. **Priority partnerství EU–Jordánsko jsou výrazem společné odpovědnosti a vyjadřují naše sdílené cíle společného prostoru míru, demokracie a lidských práv, právního státu, prosperity a stability.** Nabízejí rámec pro naši soustavnou a posílenou politickou a operativní angažovanost a zároveň umožňují flexibilitu pro přizpůsobení se měnícím se okolnostem.

5. EU a Jordánsko se proto zavazují dále prohlubovat svůj dialog a spolupráci ohledně tří **vzájemně se posilujících cílů, které jsou uvedeny v prioritách partnerství EU–Jordánsko na období 2021–2027**: 1) posílení spolupráce v oblasti regionální stability a bezpečnosti včetně boje proti terorismu; 2) prosazování udržitelné ekonomické stability, ekologického, digitálního a inkluzivního růstu založeného na znalostech, kvalitního vzdělávání a vytváření důstojných pracovních míst; 3) posilování řádné správy věcí veřejných, právního státu, demokratické reformy a dodržování lidských práv. Spolupráce bude rovněž probíhat s ohledem na několik **průřezových priorit**, jako je migrace a mobilita, včetně dalšího provádění partnerství v oblasti mobility. EU se v různých oblastech spolupráce s Jordánskem bude nadále prioritně zaměřovat na oživení po pandemii COVID-19 a na hospodářské, sociální a politické začleňování zranitelných skupin, mladých lidí a žen. V této souvislosti EU znovu opakuje, že je odhodlána Jordánsku pomáhat při poskytování podpory uprchlíkům, kteří v Jordánsku hledají ochranu, a při posilování odolnosti Jordánska.

6. **Politické priority Evropské unie na období 2019–2024** (nová strategická agenda Unie na období 2019–2024⁵), které slouží k řešení hlavních výzev, jimž EU čelí, zahrnují transformaci EU na moderní, klimaticky neutrální a konkurenceschopnou ekonomiku účinně využívající zdroje (Zelená dohoda pro Evropu), migraci, přijetí digitální transformace prostřednictvím investic do podnikání, výzkumu a inovací, posílení vztahů EU se sousedními zeměmi a partnery a prosazování základních práv a právního státu na celém světě. Tyto priority budou rovněž utvářet spolupráci EU s Jordánskem.

7. EU a Jordánsko budou své partnerství dále rozvíjet. EU uznává význam jordánského programu politických a hospodářských reforem a je připravena jej podpořit v souladu s doporučeními královského výboru k modernizaci politického systému, národní vizí a strategií „Jordánsko 2025“ a orientačním výkonným programem vlády na období 2021–2024 (GIEP).

⁵ Dokument EUCO 9/19 ze dne 20. června 2019.

8. Na **šesté bruselské konferenci o budoucnosti Sýrie a okolního regionu**, pořádané Evropskou unií dne 10. května 2022, EU jménem mezinárodního společenství opět ocenila chvályhodnou velkorysost obyvatelstva a orgánů Jordánska při poskytování útočiště syrským uprchlíkům. EU znovu opakuje, že nejsou vytvořeny podmínky pro bezpečné, důstojné a dobrovolné navrácení uprchlíků v souladu s mezinárodním právem a normami OSN. EU bude Jordánsko i nadále podporovat v jeho holistickém přístupu k uprchlické krizi, přičemž vezme na vědomí složky vnějšího rozměru obsažené ve sdělení Evropské komise o paktu o migraci a azylu⁶ a při maximalizaci jeho dopadu, a to i pokud jde o klíčové vzájemné závazky z této i z minulých konferencí. EU bude Jordánsku i nadále pomáhat při poskytování podpory uprchlíkům a zranitelným hostitelským komunitám žádajícím o ochranu a pomoc v Jordánsku a při současném posilování odolnosti a sociální soudržnosti Jordánska, včetně soustavného zapojení do zmírňování dopadů pandemie COVID-19. EU a Jordánsko budou nadále usilovat o nalezení trvalých řešení pro uprchlíky a hostitelské komunity, mimo jiné prostřednictvím další podpory inkluzivních vnitrostátních přístupů při tvorbě politik a agend týkajících se přístupu k pracovním příležitostem, sociálních služeb, vzdělávání, živobytí a soběstačnosti. Podle našeho společného názoru to umožní dosáhnout udržitelnějších inkluzivních přístupů a přispěje k odolnější ekonomice a společnosti.

9. Na páté bruselské konferenci v roce 2021 přislíbilo mezinárodní společenství na rok 2021 a na další období 5,3 miliardy EUR. Podíl z této částky, který přislíbila EU, činí 3,7 miliardy EUR, přičemž 1,12 miliardy EUR pochází od Evropské komise a 2,6 miliardy EUR od členských států EU. EU jako celek zůstává největším dárce. Od počátku krize v roce 2011 na řešení jejích důsledků kolektivně mobilizovala částku 24,9 miliardy EUR určenou na humanitární pomoc, stabilizaci a budování odolnosti. Od vypuknutí krize v Sýrii přidělila EU Jordánsku finanční prostředky ve výši téměř 3,5 miliardy EUR, z toho přibližně 1,2 miliardy EUR jako reakci na syrskou krizi včetně humanitární pomoci a podpory odolnosti ohrožených hostitelských komunit a uprchlíků ze Sýrie, zejména prostřednictvím regionálního svěřenského fondu EU zřízeného v reakci na krizi v Sýrii a částky 1,3 miliardy EUR ve formě dvoustranné pomoci.

10. EU je i nadále plně odhodlána politicky a finančně podporovat **Agenturu OSN pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků (UNRWA)**, která má klíčový význam pro reakci na potřeby palestinských uprchlíků související s lidským rozvojem a ochranou. EU a UNRWA v tomto ohledu dne 17. listopadu 2021 podepsaly společné prohlášení⁷. EU vysoce oceňuje úlohu Jordánska, pokud jde o prosazování udržitelné podpory pro agenturu UNRWA, jakož i přijímání palestinských uprchlíků a poskytnutí prostor ústředí UNRWA. EU rovněž konstatuje, že situace palestinských uprchlíků i samotné agentury UNRWA je i nadále obtížná. EU uznává a vysoce oceňuje zásadní příspěvek Jordánska k zachování bezpečnosti, stability a rozvoje v regionu, zdůrazněný jeho tradičním závazkem k mírovému procesu na Blízkém východě a jeho úsilím o zmírnění humanitárních důsledků krizí v Sýrii, Iráku a Libanonu.

⁶ Dokument COM (2020) 609 final ze dne 23. září 2020.

⁷ Společné prohlášení EU a agentury UNRWA o podpoře EU poskytované agentuře UNRWA (2021–2024).

11. EU oceňuje úsilí Jordánska, pokud jde o reakci na COVID-19 v oblasti zdraví, a to i ve vztahu k uprchlíkům, které Jordánsko přijímá. EU podpořila vnitrostátní plán **přípravenosti a reakce na COVID-19** v Jordánsku, který přispívá k cílům udržitelného rozvoje tím, že podporuje poskytování kvalitních, spravedlivých a cenově dostupných služeb zdravotní péče syrským uprchlíkům a zranitelným jordánským občanům, a pomáhá ministerstvu zdravotnictví vypořádat se s pandemií. EU pomáhala ministerstvu zdravotnictví při nákupu běžných imunizačních očkovacích látek na rok 2021 pro 20 % obyvatel s bydlištěm v Jordánsku. EU podpořila nákup 438 000 dávek očkovacích látek proti COVID-19 prostřednictvím nástroje COVAX financovaného z regionálního svěřenského fondu EU zřízeného v reakci na krizi v Sýrii, čímž se Jordánsko stalo jednou z prvních zemí na světě, které zahájily očkování uprchlíků proti COVID-19. **V rámci pomoci Jordánsku při řešení dopadu pandemie** uvolnila EU 418 milionů EUR na reakci na mimořádné události, posílení systému zdravotní péče, jakož i na řešení socioekonomických dopadů. EU Jordánsko vyzývá, aby uvolnění omezení v souvislosti s onemocněním COVID-19 v hospodářských odvětvích doplnilo rychlým zrušením tzv. obranných příkazů.

12. Pokud jde o **vojenskou agresi Ruska vůči Ukrajině**⁸, EU tuto nevyprovokovanou a neodůvodněnou agresi, která hrubě porušuje mezinárodní právo a zásady Charty Organizace spojených národů a narušuje evropskou a celosvětovou bezpečnost a stabilitu, co nejdůrazněji odsoudila. EU požaduje, aby Rusko okamžitě ukončilo své vojenské akce, bezpodmínečně stáhlo veškeré ozbrojené síly a vojenské vybavení z celého území Ukrajiny a plně respektovalo územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic. EU vyjadřuje hlubokou lítost nad tragickými ztrátami na životech a lidským utrpením způsobenými ruskou agresí. Vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině přinutila miliony lidí opustit své domovy.

12a. V této souvislosti EU vítá podporu, kterou Jordánsko vyjádřilo rezolucím Valného shromáždění OSN ze dne 2. března 2022⁹ a 24. března 2022¹⁰, které požadují, aby Rusko svou vojenskou agresi vůči Ukrajině okamžitě ukončilo, a vyzývají k ochraně civilistů a zajištění přístupu humanitární pomoci na Ukrajině. EU je přesvědčena, že Jordánsko bude v tomto ohledu i nadále poskytovat podporu na mnohostranných fórech, a vybízí jej, aby agresí Ruska vůči Ukrajině odsoudilo.

13. EU je znepokojena ruským státem podporovanými dezinformacemi a rozsáhlými manipulacemi s informacemi, které jsou využívány k ospravedlnění a podpoře jeho vojenské agrese vůči Ukrajině, jakož i k narušení postoje EU k této otázce, a které se zaměřují na společnosti EU a sousedních zemí, vážně zkreslují fakta a manipulují s nimi. Je velmi znepokojivé, že se ve sdělovacích prostředcích a sociálních sítích v arabštině v celé oblasti Blízkého východu a severní Afriky, včetně Jordánska, intenzivně šíří prokremelské falešné narativy. EU je připravena sdílet s Jordánskem a všemi partnery své postupy a odborné znalosti v oblasti boje proti prokremelským dezinformacím.

⁸ Dokumenty EUCO 18/22 ze dne 24. února 2022 a EUCO 1/22 ze dne 25. března 2022.

⁹ Rezoluce Valného shromáždění OSN 12407 ze dne 2. března 2022.

¹⁰ Rezoluce Valného shromáždění OSN 12411 ze dne 24. března 2022.

Posílení spolupráce v oblasti regionální stability a bezpečnosti včetně boje proti terorismu

14. EU opětovně oceňuje aktivní diplomatickou úlohu Jordánska včetně jeho konstruktivního a efektivního zapojení v rámci OSN ve prospěch celosvětového blahobytu, multilateralismu a pořádku založeného na pravidlech. EU a Jordánsko jsou pevnými partnery v zahraniční a bezpečnostní politice a zaměří se na posílení spolupráce v oblasti regionální stability a bezpečnosti, včetně boje proti terorismu.

15. EU oceňuje konstruktivní úlohu, již Jordánsko plní od roku 2012 jako spolupředsedající země Unie pro Středomoří. EU a Jordánsko budou i nadále konstruktivně spolupracovat jako spolupředsednické země Unie pro Středomoří s cílem podpořit silné partnerství v celém Středomoří. Díky Unii pro Středomoří byla posílena vlastní odpovědnost a byla vypracována smysluplná řešení ke zvládnutí společných výzev a vytváření společných příležitostí v klíčových oblastech, jako je životní prostředí a hospodaření s vodou, vytváření důstojných pracovních míst, začleňování mladých lidí a posílení postavení žen.

16. EU uznává **strategickou úlohu Jordánska při zajišťování stability v regionu** a bude s Jordánskem nadále aktivně koordinovat ve snaze nalézt spravedlivé a komplexní řešení izraelsko-palestinského konfliktu na základě dvoustranného řešení, které ukončí okupaci, kdy budou Stát Izrael a nezávislý, demokratický, celistvý, svrchovaný a životaschopný palestinský stát existovat vedle sebe v míru a bezpečí a vzájemně se uznávat, přičemž Jeruzalém se stane hlavním městem obou států. EU a její členské státy budou i nadále respektovat mezinárodní konsensus ohledně Jeruzaléma, který je zakotven v příslušných rezolucích Rady bezpečnosti OSN, včetně rezoluce RB 478, dokud nebude vyřešen konečný status Jeruzaléma. EU připomíná zvláštní význam posvátných míst a naléhavě vyzývá k zachování *statu quo*, který byl zaveden v roce 1967 pro Al Haram al-Šaríf / Chrámovou horu v souladu s předchozími ujednáními a s ohledem na specifickou úlohu Jordánska uznanou i v mírové smlouvě mezi Jordánskem a Izraelem z roku 1994.

16a. EU vítá trojstrannou spolupráci mezi Jordánskem, Egyptem a Irákem a její příspěvek ke stabilitě v regionu.

17. EU znovu potvrzuje, že je nezbytné nalézt životaschopné, důvěryhodné a inkluzivní politické řešení **syrské krize** v souladu s Ženevským komuniké a všemi aspekty rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2254, a bude s Jordánskem pokračovat ve spolupráci na jejím provádění. Dne 24. ledna 2022 Rada EU pro zahraniční věci znovu zopakovala, že dokud se syrský režim nezapojí do politického řešení konfliktu, nebude možná normalizace, zrušení sankcí ani obnova. EU nadále vyzývá k dodržování dohody o snižování napětí na severozápadě, k zajištění stability v jižní Sýrii, jež má pro Jordánsko zásadní význam, k ochraně civilního obyvatelstva a k zajištění neomezeného, bezpečného a udržitelného přístupu humanitární pomoci. EU rovněž vyzývá ke stabilizaci severovýchodní Sýrie a připomíná, že je plně odhodlána bojovat proti opětovnému rozmachu Dá'íš prostřednictvím činnosti celosvětové koalice proti Dá'íš. Snížení násilí přispěje k podpoře ženevského politického procesu pod vedením OSN s cílem nalézt trvalé řešení konfliktu. EU uznává bezpečnostní obavy Jordánska, zejména pokud jde o pašování drog. EU zároveň nadále podporuje úsilí zvláštního vyslance OSN Pedersena, a to i pokud jde o jeho navrhovanou politiku „postupných kroků“.

17a. EU uznává právo syrských uprchlíků na bezpečný, dobrovolný a důstojný návrat do svých domovů, jakmile budou vytvořeny podmínky pro návrat stanovené Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), a bude nadále podporovat spolupráci v regionu v zájmu všech Syřanů. EU konstatuje, že vzhledem k pokračujícímu porušování mezinárodního humanitárního práva a dalšímu porušování lidských práv zatím takové podmínky pro návrat uprchlíků v souladu s mezinárodním právem neexistují. EU uznává klíčovou úlohu, kterou hraje Jordánsko spolu s dalšími zeměmi při poskytování útočiště syrským uprchlíkům, kteří uprchli před konfliktem, a oceňuje vládu a obyvatele Jordánska za to, že již tolik let Syřany přijímají a poskytují jim útočiště. EU vyzývá Jordánsko, aby při přijímání syrských uprchlíků pokračovalo v inkluzivním přístupu.

18. EU konstatuje, že Jordánsko je i nadále vystaveno hrozbám, které představuje **terorismus** a násilný extremismus. EU vítá mnohostranný přístup Jordánska, včetně zapojení do celosvětové koalice proti Dá'íš, který navzdory ztrátě svého území nadále působí v podobě povstání v Iráku, Sýrii a prostřednictvím svých přidružených skupin i v dalších oblastech světa, v Africe a Asii. EU rovněž oceňuje úlohu Jordánska při předcházení násilnému extremismu v rámci OSN. EU oceňuje Jordánsko, a zejména Jeho Veličenstvo krále Abdalláha II., za akabský proces a jeho odhodlání prosazovat výzvy k přijetí opatření z Christchurch. EU opakuje svůj postoj, že veškerá protiteroristická opatření musí být vedena v plném souladu s mezinárodním právem, zejména s mezinárodním právem v oblasti lidských práv, humanitárním právem a mezinárodním uprchlickým právem¹¹.

¹¹ Závěry Rady o vnější činnosti EU v oblasti předcházení a boje proti terorismu a násilnému extremismu ze dne 15. června 2020, dokument 8868/20.

19. EU a Jordánsko budou i nadále spolupracovat v oblasti předcházení **násilnému extremismu a boje proti němu**, zejména mezi mladými lidmi a dětmi. EU vyzývá Jordánsko, aby se soustavně zabývalo příčinami radikalizace prostřednictvím přístupu založeného na celé společnosti. EU vyzývá Jordánsko, aby posílilo svůj regulační a institucionální rámec pro předcházení praní peněz a financování terorismu a boj proti nim s cílem urychleně napravit nedostatky zjištěné Finančním akčním výborem (FATF) v říjnu 2021 a dodržovat mezinárodní standardy v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. EU bude Jordánsku v tomto ohledu i nadále nápomocna a bude poskytovat technickou pomoc a odborné znalosti prostřednictvím Globálního nástroje pro boj proti praní peněz a financování terorismu za účelem rychlého vyřazení Jordánska ze seznamu. EU vyzývá jordánské orgány, aby se zapojily do jednání s Evropolem o pracovním ujednání s cílem umožnit strukturovanou spolupráci a zahájily jednání s Evropskou komisí o mezinárodní dohodě, jež by Europolu a Jordánsku umožnila výměnu osobních údajů.

20. EU je odhodlána zvýšit svou podporu pro Jordánsko ve všech otázkách týkajících se **integrované správy hranic**, mimo jiné s cílem stabilizovat vnější hranice Jordánska a bojovat proti regionální hrozbě obchodování s drogami, a to v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv, humanitárním právem a mezinárodním uprchlickým právem. EU a Jordánsko budou nadále spolupracovat v oblasti ochrany letectví před protiprávními činy.

Prosazování udržitelné ekonomické stability, ekologického, digitálního a inkluzivního růstu založeného na znalostech, kvalitního vzdělávání a vytváření důstojných pracovních míst

21. **Pandemie COVID-19** vyvinula ještě větší tlak na odvětví zdravotnictví, vzdělávání a hospodářství. EU bude s Jordánskem nadále spolupracovat v rámci úsilí o oživení po krizi, přičemž bude klást důraz na ekologickou a digitální transformaci, zvyšování odolnosti a vytváření prosperity a důstojných pracovních příležitostí, a to inkluzivním způsobem. Dne 16. února 2022 přijala Evropská komise prováděcí rozhodnutí, kterým jordánské certifikáty o očkování uznává jako rovnocenné a propojuje tuto zemi se systémem EU pro digitální certifikát COVID-19.

22. EU vyzývá Jordánsko, aby účinně provádělo hospodářské a správní reformy, a za tímto účelem opět vyjadřuje svou podporu a ochotu úzce spolupracovat s evropskými dárci a mezinárodními finančními institucemi v zájmu další koordinace a sladění kolektivní podpory s cílem pomoci Jordánsku dosáhnout včasného a konkrétního pokroku v jeho reformních prioritách. Za tímto účelem je rovněž třeba plně využít jednotlivých možností finanční pomoci, které EU nabízí svým partnerům v sousedství.

23. EU vybízí Jordánsko, aby prostřednictvím posílené meziresortní koordinace a za pokračující podpory EU provedlo nejpotřebnější strukturální reformy zaměřené na lepší poskytování veřejných služeb a řízení zdrojů, odpovědnost a transparentnost a na zlepšení podnikatelského a investičního prostředí a vytváření pracovních míst, zejména pro mladé lidi a ženy, mimo jiné v odvětvích založených na znalostech. Sociální zabezpečení, důstojné pracovní podmínky a mzda jsou základními aspekty ochrany živobytí a posílení soukromého sektoru a investic; tyto otázky by se měly odrazit v nadcházejících změnách pracovního práva.

24. EU oceňuje a podporuje iniciativy zaměřené na zvýšení **účasti žen** ve veřejné sféře, včetně hospodářství a politické scény na místní a vnitrostátní úrovni, mimo jiné s cílem zvýšit jejich přítomnost v rámci pracovní síly a v řadách činitelů s rozhodovací pravomocí, přičemž bere na vědomí společné sdělení obsahující akční plán EU pro rovnost žen a mužů a posílení postavení žen v rámci vnější činnosti na období 2021–2025¹². Jedná se o důležitý krok v prosazování genderové rovnosti a je pravděpodobné, že se tak zvýší úroveň hospodářské činnosti a přispěje k hospodářskému růstu Jordánska. EU bere na vědomí zvláštní význam organizací občanské společnosti a činnosti aktivistů při podpoře práv žen a prosazování genderové rovnosti. EU vítá národní strategii pro ženy v Jordánsku na období 2020–2025 a ústavní změny z roku 2022 a vybízí Jordánsko, aby dosáhlo dalšího pokroku v oblasti rovnoprávnosti, ekonomické účasti a posílení sociálního postavení žen. EU Jordánsko vyzývá, aby prosazovalo genderovou rovnost, mimo jiné prostřednictvím zlepšení v legislativním rámci, praktického provádění vnitrostátních právních předpisů, jakož i reforem trhu práce zaměřených na odstranění překážek bránících zaměstnanosti žen a mladých lidí, a je připravena jej v jeho úsilí podpořit.

25. V návaznosti na dva úspěšné programy **makrofinanční pomoci** s Jordánskem ve výši 180 milionů EUR a 200 milionů EUR, které byly plně vyplaceny v roce 2015 a 2019, poskytla EU Jordánsku v roce 2020 makrofinanční pomoc ve výši 700 milionů EUR. V rámci zvýšené podpory EU určené Jordánsku zahrnuje tato částka kromě již dohodnuté třetí makrofinanční pomoci ve výši 500 milionů EUR dodatečných 200 milionů EUR v důsledku pandemie COVID-19. První dvě tranše, z nichž každá činila 250 milionů EUR, byly vyplaceny v listopadu 2020 a červenci 2021. Třetí tranše ve výši 200 milionů EUR zůstává k dispozici do dubna 2023. Makrofinanční pomoc je podmíněna souborem opatření strukturálních reforem v oblasti řízení veřejných financí, veřejných služeb, sociální politiky a politiky trhu práce a správy věcí veřejných, která byla dohodnuta s jordánskými orgány v memorandu o porozumění. Jedná se o důležitý krok z hlediska podpory reforem, které posilují odolnost a schopnost hospodářství země čelit výzvám, s nimiž se potýká.

¹² Společné sdělení JOIN(2020) 17 final ze dne 25. listopadu 2020.

26. EU bude nadále podporovat **posílení dvoustranných obchodních a investičních vztahů** s Jordánskem jako důležitý prostředek pro investice, růst a vytváření pracovních míst. EU bude i nadále podporovat Jordánsko v jeho úsilí o zlepšení vývozní výkonnosti, a to posílením jeho všeobecné vývozní kapacity a konkurenceschopnosti a dosažením užšího zapojení do globálních hodnotových řetězců. Za tímto účelem bude EU Jordánsko podporovat v jeho úsilí napomáhat tamním producentům při plnění konkrétních technických, sanitárních a fyto-sanitárních požadavků, což hospodářským subjektům umožní využívat větší měrou výhod preferenčního přístupu na trh EU, jehož se Jordánsku již dostává. EU připomíná význam řádného uplatňování zóny volného obchodu zřízené podle dohody o přidružení, mimo jiné zajištěním transparentního a předvídatelného regulačního prostředí pro hospodářské subjekty, a je připravena prozkoumat možnosti dalších kroků k vzájemnému usnadnění dvoustranného obchodu a investic, včetně prohloubení stávající zóny volného obchodu.

27. EU oceňuje úsilí vyvíjené Jordánskem v zájmu usnadnění přístupu uprchlíků na formální trh práce na základě inkluzivního přístupu a jejich inkluzivní účasti na tomto trhu a vybízí jej, aby v tomto úsilí pokračovalo. EU vítá významný pokrok, jehož bylo v roce 2021 dosaženo v souvislosti s registrací rekordních 62 000 pracovních povolení pro syrské uprchlíky, a vyzývá Jordánsko, aby posoudilo možnost otevření dalších odvětví s cílem umožnit účast na trhu práce, což by bylo vzájemně prospěšné. EU rovněž Jordánsko vybízí, aby pokračovalo v úsilí o snížení počtu uprchlíků bez dokladů. EU vyzývá Jordánsko, aby zintenzivnilo úsilí o pokračující provádění režimu zmírněných pravidel původu, propagovalo jeho přínos pro potenciální investory v soukromém sektoru a pokračovalo v obecnějších iniciativách určených ke zlepšení investičního prostředí, což by rovněž mohlo mít pro hospodářství širší vedlejší přínosy nad rámec iniciativy o pravidlech původu. EU je i nadále ochotna posoudit v úzké spolupráci s jordánskými orgány další měřitelné prostředky odpovídající zaměstnání v rámci daného režimu, a to s přihlédnutím ke spravedlivým pracovním podmínkám.

28. EU bude nadále podporovat politiky a programy zaměřené na zlepšení přístupu ke **vzdělávání a odbornému vzdělávání a přípravě, které reagují na potřeby trhu práce**, a na zlepšení jejich kvality, přičemž zvýší důraz na analytické myšlení, podnikavost, rozvoj soukromého sektoru a nové technologie, zejména za účelem zvýšení pracovních příležitostí pro mladé lidi.

29. Ve stejném duchu bude probíhat zvýšená **mobilita studentů a zaměstnanců**, jakož i projekty budování kapacit prostřednictvím programu Erasmus+ a dalších programů. EU zejména vítá úspěch, jehož dosáhly jordánské univerzity v oblasti budování kapacit v rámci programu Erasmus+ do roku 2020, a se zájmem očekává dobrou úroveň účasti na novém programu platném od roku 2021, který bude rovněž skýtat příležitosti ke spolupráci mezi jordánskými a evropskými institucemi odborného vzdělávání a přípravy, jakož i organizacemi mládeže.

30. EU bude i nadále úzce spolupracovat s Jordánskem, aby pomohla zajistit, že všechny děti – dívky i chlapci – žijící v této zemi budou mít bez výjimky rovné příležitosti k tomu, aby mohly chodit do školy a získat základní **kvalitní vzdělání**. EU poskytla významnou podporu na výstavbu škol s cílem umožnit začlenění syrských studentů do formálního systému vzdělávání a zaměstnat a vyškolit učitele. EU je připravena podpořit úsilí o vypracování a modernizaci vzdělávacích osnov, mimo jiné s ohledem na ústavní změny, a zejména prosazovat výchovu dětí k občanství, aby byly připraveny být aktivními a odpovědnými občany, a tím doplnit úsilí o modernizaci politického systému v Jordánsku.

31. EU je nadále odhodlána posílit integraci **výzkumu a inovací** do oblastí vzdělávání a do programů technického odborného vzdělávání a přípravy, jakož i do veřejných a soukromých investic. Intenzivnější spolupráce mezi výzkumnými a inovačními centry a malými a středními podniky bude mít pozitivní dopad na konkurenceschopnost Jordánska. EU vybízí Jordánsko, aby plně využívalo program Horizont Evropa a iniciativy týkající se mobility a partnerství v oblasti výzkumu a aby se připojilo k programu EU Kreativní Evropa.

32. EU vítá skutečnost, že dne 11. prosince 2018 bylo podepsáno prováděcí ujednání ohledně účasti Jordánska na **partnerství v oblasti výzkumu a inovací ve středomořské oblasti (PRIMA)**, které Jordánsku umožňuje začlenit ambiciózní agendu pro společně financovaný výzkum do klíčových oblastí vodního hospodářství a jeho vztahu k zemědělství a produkci potravin.

33. EU vítá zájem Jordánska o spolupráci ve vesmíru, mimo jiné pokud jde o evropskou službu pro pokrytí geostacionární navigací (*EGNOS*)/Galileo, a se zájmem očekává zahájení jednání o rozšíření oblasti pokrytí systémem EGNOS na Jordánsko a širší region.

34. EU vítá významný pokrok, kterého Jordánsko dosáhlo při provádění svého vnitrostátně stanoveného příspěvku. Jednou z hlavních priorit pro EU zůstává boj proti změně klimatu. Dosud přijatá opatření, včetně plánu zeleného růstu, představují důležitý krok v přechodu na udržitelnou a klimaticky neutrální ekonomiku. EU usiluje o zintenzivnění spolupráce s Jordánskem s cílem urychlit přechod na čistou energii a podpořit politiky zeleného oživení. Prioritami společného opatření v Jordánsku bude posilování kapacit na přizpůsobování se změně klimatu a snižování rizika katastrof, jakož i boj proti zhoršování životního prostředí. EU má zájem se nadále aktivně angažovat v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti (v souladu se strategií jordánského energetického sektoru na období 2020–2030), propojení elektrických soustav a přechodu na bezpečné a udržitelné nízkouhlíkové hospodářství. EU v Jordánsku podporuje růst založený na účinném využívání zdrojů, udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a agendu **zeleného růstu**. EU posílí strategickou spolupráci s mezinárodními finančními institucemi a soukromým sektorem s cílem podpořit rozvoj udržitelných investičních příležitostí v souladu s vnitrostátními prioritami. EU bude s Jordánskem spolupracovat při posilování inovativního výzkumu a řešení založených na znalostech v boji proti změně klimatu a při podpoře přechodu na čistou, bezpečnou a udržitelnou energii.

35. EU podporuje **začleňování environmentálních aspektů** do rozvojových odvětví, jako jsou zejména dodávky vody, včetně čištění odpadních vod a kanalizační sítě, nakládání s pevnými odpady a využívání zelené energie. EU uznává význam zabezpečení dodávek vody v Jordánsku a znovu opakuje, že je připravena s Jordánskem spolupracovat na dalším zlepšování účinnosti a udržitelnosti hospodaření s vodními zdroji a podporovat iniciativu „týmu Evropa“ pro udržitelné hospodaření s vodou a v rámci této iniciativy i provádění projektu **odsolování a přepravy vody z Akaby do Ammánu** (AAWDC). EU vítá pozitivní výsledek dárcovské konference věnované tomuto projektu, která se uskutečnila dne 31. března 2022, a kromě svého závazku oznámeného při uvedené příležitosti je i nadále odhodlána k další podpoře. V této konkrétní souvislosti EU vybízí k řádnému hospodaření s vodou prostřednictvím řady provedených nebo probíhajících odvětvových reforem s cílem zajistit účinnost a životaschopnost projektu; jedná se o obnovu vnitrostátní vodovodní sítě, reformu stanovování cen a zemědělskou reformu s cílem omezit plýtvání vodou, a v této souvislosti je připravena poskytnout podporu. EU rovněž znovu vyjadřuje podporu regionálním projektům, z nichž může mít v duchu posílení regionální spolupráce prospěch i palestinská strana (např. modernizace mostu krále Husajna). EU rovněž vítá, že Jordánsko vyjádřilo souhlas se zřízením „investiční platformy EU–Jordánsko“, což má být fórum pro určování a přípravu budoucích investičních projektů v souladu s vnitrostátními prioritami Jordánska a v koordinaci s dvoustrannými a mnohostrannými dárci, které by Jordánsku rovněž umožnilo plně využít příležitostí, jež nabízí investiční platforma sousedství a nový systém záruk Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus (EFSD+).

Posilování řádné správy věcí veřejných, právního státu, demokratické reformy a dodržování lidských práv

36. Dodržování **demokratických zásad a základních svobod a lidských práv** je jedním z hlavních pilířů dohody o přidružení EU–Jordánsko. EU i nadále velmi oceňuje neustálý dialog na politické úrovni a na úrovni vyšších úředníků a bude i nadále podněcovat a podporovat úsilí o pokrok v oblasti právního státu, posílení transparentnosti a zřízení účinných a odpovědných institucí při současné ochraně a prosazování lidských práv pro všechny. EU by v tomto ohledu uvítala další spolupráci s Jordánskem. EU oceňuje úsilí vyvíjené na podporu účinného, nezávislého a dobře fungujícího soudního systému, v němž je třeba pokračovat, přičemž bude nadále spolupracovat s Jordánskem s cílem podněcovat rozšíření systému právní pomoci a zároveň podporovat úlohu občanské společnosti v tomto ohledu. EU bude Jordánsko nadále podporovat při provádění strategie reformy soudnictví, mimo jiné prostřednictvím podpory propojení oblasti právního státu a bezpečnosti a mezinárodní justiční spolupráce. V této souvislosti EU zdůrazňuje, že je třeba zajistit transparentnost a právní záruky ve všech fázích trestního řízení, včetně soudů státní bezpečnosti, ale také zavést právní záruky při správním zajištění, přičemž konstatuje, že používání správního zajištění je třeba omezit a je nutné zajistit nad takovými případy soudní dohled.

37. EU vítá cíle stanovené jordánským vedením, pokud jde o **politickou modernizaci, posílení úlohy parlamentu** a podporu **systému politických stran** v zemi. V tomto ohledu EU vítá doporučení královského výboru týkající se modernizace politického systému a je připravena podpořit jejich provádění, kdykoli je to možné. EU přikládá význam začlenění mladých lidí a žen a vybízí k dalšímu úsilí o zajištění plné reprezentativnosti institucí. EU bere na vědomí význam občanské angažovanosti a účasti na politickém životě a v tomto ohledu vítá přijetí právních předpisů týkajících se politických stran a volebních zákonů a se zájmem očekává jejich provádění; EU je připravena podporovat programy zaměřené na výchovu k občanství, a to ve spolupráci s ministerstvem školství. EU přikládá význam ochraně svobody přesvědčení, projevu, sdružování a pokojného shromažďování, jakož i zásadní úloze sdělovacích prostředků, nezávislých novinářů a občanské společnosti. EU rovněž vybízí k revizi příslušného právního rámce, včetně zákona o kyberkriminalitě a obranných příkazů, tak aby byly v souladu s mezinárodními normami, a je připravena tuto revizi podpořit.

37a. EU vítá zřízení výboru, jehož úkolem bude modernizace veřejného sektoru, a ambiciózní harmonogram pro vypracování plánu do konce června 2022. EU vybízí k přípravě konkrétních činností za účelem lepšího poskytování veřejných služeb, vybudování účinných a účelných veřejných institucí a dosažení větší účasti veřejnosti a je připravena poskytnout v tomto ohledu podporu. EU rovněž vítá probíhající dialog mezi jordánskými orgány a příslušnými zúčastněnými stranami o určení oblastí růstu v případě řady důležitých hospodářských odvětví s cílem vypracovat komplexní hospodářský plán.

38. EU znovu opakuje, že je důležité zajistit bezpečný prostor – online i offline – vytvářející příznivé podmínky pro občanskou společnost, sdělovací prostředky a novináře, který může přispět k rozvoji a modernizaci země, a vybízí Jordánsko, aby v tomto ohledu přijalo řádný právní rámec. EU bere na vědomí hlášené výzvy, kterým čelí občanská společnost, a vybízí k vytvoření prosperující občanské společnosti jako příspěvku k budování mírových, spravedlivých, inkluzivních a demokratických společností, jakož i k podpoře poskytování služeb a zvyšování informovanosti o probíhajícím úsilí o politickou modernizaci, a je i nadále odhodlána tyto procesy podporovat. Přestože si je EU vědoma legitimních obav Jordánska souvisejících s bezpečností a bojem proti terorismu, je i nadále toho názoru, že nejlepším prostředkem proti radikalizaci a nestabilitě je otevřená, inkluzivní a odolná společnost, v níž jsou podporována a chráněna všechna lidská práva a základní svobody.

39. EU vybízí Jordánsko, aby pracovalo na dalším posílení svého právního rámce tak, aby byl plně v souladu s normami Úmluvy OSN proti mučení, jejíž je Jordánsko smluvní stranou, mimo jiné prostřednictvím kriminalizace všech forem mučení a špatného zacházení. EU vybízí Jordánsko, aby ratifikovalo opční protokol k Úmluvě OSN proti mučení, a vyzývá jej, aby pokračovalo ve vyšetřování všech údajných případů mučení a stíhalo jejich pachatele. EU Jordánsko dále vyzývá, aby provedlo doporučení všeobecného pravidelného přezkumu.

40. EU vyzývá Jordánsko, aby dosáhlo dalšího pokroku směrem k genderové rovnosti, plnému uplatňování lidských práv žen a dívek a posílení jejich postavení, jakož i k vymýcení sexuálního a genderově podmíněného násilí. V této souvislosti bychom vyzvali ke zvláštnímu důrazu na dětské sňatky, sňatky v raném věku a nucené sňatky a na „vazbu v zájmu ochrany“, přístup žen ke spravedlnosti a plné provádění právního rámce na ochranu požívání lidských práv ze strany žen a obětí sexuálního a genderově podmíněného násilí. EU je připravena podpořit jordánskou národní strategii pro ženy a jeho národní akční plán pro provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1325 o ženách, míru a bezpečnosti.

41. EU oceňuje úsilí Jordánska o zachování pokojného náboženského soužití a je připravena toto úsilí podpořit. Vítá iniciativy, které budou usilovat o podporu multikulturalismu a kulturní rozmanitosti, které by byly rovněž pozitivním příkladem pro celý region.

42. Přestože k poslední popravě došlo v březnu 2017, EU vyjadřuje politování nad tím, že Jordánsko v roce 2014 přestalo uplatňovat *de facto* moratorium na **trest smrti**, a vyzývá jej, aby moratorium obnovilo s cílem trest smrti nakonec zcela zrušit.

43. EU se zájmem očekává reformu jordánského právního a institucionálního rámce týkajícího se lidského práva na soukromí, jakož i ochrany údajů, a je připravena podpořit úsilí Jordánska v tomto směru.

Provádění partnerství mezi EU a Jordánskem v oblasti mobility

44. Průřezovou otázkou spolupráce mezi EU a Jordánskem jsou migrace a mobilita, a to i v kontextu řešení problematiky obchodování s lidmi, zejména s ženami a nezletilými ve zranitelných situacích. EU vítá iniciativy realizované v rámci partnerství v oblasti mobility a vyzývá k aktivnímu prozkoumání dalších možností spolupráce v tomto rámci. EU vítá skutečnost, že v listopadu 2016 byla zahájena dvoustranná jednání o **usnadnění udělování víz a zpětném přebírání** neoprávněně pobývajících osob, a je připravena pokročit v procesu jednání s cílem dosáhnout komplexní dohody.